

Til
Medlemmer av representantskapet
Eierkommuner v/ordfører

Sendt pr. e-post til alle mottakere

Selskapsstrategi for Kommunerevisjon IKS – Høring

I samsvar med avtalt prosess på utvidet eiermøte i Kommunerevisjon IKS oversendes styrets forslag til selskapsstrategi fra styremøte 18.04.2018. Styret vil behandle innspillene på neste styremøte 2.juli 2018, og deretter oversende dokumentet for behandling i representantskapet høsten 2018.

Selskapsstrategien forutsetter videreføring av selskapsavtalen med Kommunerevisjon IKS i egenregi, at instruks for styret og daglig leder utarbeides og oversendes sammen med selskapsstrategien til representantskapet høsten 2018 og at skriftlig beskrivelse av selskapets system for interkontroll jevnlig fremlegges styret til behandling.

Til vedlagt selskapsavtale vil styret fremheve følgende punkter som vi ønsker tilbakemelding på:

- Pkt. 1 på side 2 omtales noen av fordelene med å delta i Kommunerevisjon IKS i egenregi, og hvordan dette aktivt kan brukes som del av kommunenes egenkontroll.
- Pkt. 3 beskriver revisjonens ulike arbeidsoppgaver og metoder, bla områder selskapet har blitt kritisert i 2017. I pkt 3.f blir det påpekt at det bør være en mulighet for å melde skriftlig vesentlige feil og mangler i en saksbehandling til rådmannen inntil en dag før kommunestyrebehandling.
- Pkt.5 om ansatte omhandler også kontorplasser, og her er det ønskelig å få frem tanker om arbeidsplasser i hhv. Hallingdal og Valdres bør prioriteres, eller om det er viktigere å samle et så vidt lite fagmiljø på ett kontor.
- Pkt. 6 profilering er selskapets forhold til offentlighetsloven og meroffentlighet vurdert. Etter krav fra eierkommuner har selskapet sluttet å praktisere meroffentlighet, noe styret ber eierkommunene vurdere særskilt om er i samsvar med kommunenes ønsker.

Styret vil sende selskapets praktisering av offentlighetsloven jf. pkt. 6, herunder meroffentlighet, til vurdering hos både fylkesmann i Buskerud og Oppland.

Styret ønsker tilbakemelding fra eierkommunene på selskapsstrategien innen utgangen av juni 2018.

Med vennlig hilsen

 Finn Hesselberg
 Styreleder

Vedlegg: Selskapsstrategi versjon 02.05.2018

Selskapsstrategi for Kommunerevisjon IKS

Kommunerevisjon IKS er eid av de 12 kommunene i Hallingdal og Valdres,
selskapsavtale jf. § 4 i lov om interkommunale selskaper.

Sist endret: 02.05.2018

Oppsummering av hovedstrategiene fra side 2-6

1. **Selskapet har hatt virksomhetsplan med målsettinger og krav til drift fra styret. Som erstatning for dette har selskapet utarbeidet:**
 - a) Selskapsstrategi fastsettes av representantskapet hvert 4.år.
 - b) Styreinstruks behandles av representantskapet i hver valgperiode.
 - c) Instruks til daglig leder fastsettes av styret, med årlig orienteringssak til representantskapet.
2. **Kommunene har revisjon i egenregi.** Selskapet skal, som del av kommunenes egenkontroll, gis mulighet til å være en aktiv og kritisk revisjon til det beste for eierkommunene innenfor de rammer som eierne til enhver tid gir selskapet.
3. **Selskapet skal jf. omtalen i pkt. 3 bl.a.:**
 - a) prioritere deltagelse i og samarbeide tett med kontrollutvalgene, og aktivt bistå kontrollutvalget.
 - b) varsle kontrollutvalget om risiko- og forbedringsområder, og påse at bestillinger fra kontrollutvalget er skriftlig.
 - c) bistå kontrollutvalgssekretariat på skriftlig forespørsel.
 - d) utføre mindre undersøkelser etter skriftlig avtale/bestilling fra kontrollutvalgsleder når det anses nødvendig og riktig.
 - e) ikke uttale seg om kritikkverdige forhold offentlig, ut over når saker behandles i kontrollutvalget og andre folkevalgte organer etter at saken er offentlig.
 - f) i enkelte tilfeller kunne uttale seg skriftlig om vesentlige forhold direkte til rådmann med kopi til kontrollutvalget, når det skjer minst en hel arbeidsdag før aktuell sak skal opp til behandling.
 - g) påse at kontroll- og tilsynsarbeidet har nytteeffekt for kommunen.
 - h) påse at ressursene i selskapet prioriteres til de områder/kommuner der det til enhver tid anses å være størst risiko/mest vesentlig forbedringspotensial.
 - i) påse at alle kunder får god tilgang på ressurser, og at det er godt arbeidsmiljø for alle ansatte.
 - j) løpende vurdere risikoen og konsekvenser for endringer i eierforhold.
 - k) møteprotokoller skrives etter møtet og sendes ut til møtedeltakerne med sju (7) døgner for tilbakemelding og justering. Den blir da offentlig.
 - l) **regnskapsrevisjon** gjennomføres slik at ressursbruken ikke er mer omfattende enn nødvendig, bygge på internkontroll og forebygge feil fremfor avdekking i ettertid.
 - m) **forvaltningsrevisjon** og selskapskontroll skal utføres profesjonelt, prioritere bestillinger ut fra vesentlighet og gjennomføre oppstartssamtale og løpende dialog med rådmann.

1 Revisjon i egenregi

Kommunestyrene i Hallingdal og Valdres har valgt å ha revisjon i egenregi ved deltagelse i Kommunerevisjon IKS fra 2010, jf. kommuneloven § 78 nr. 3. Selskapet er en egenregivirksomhet, ved at mindre enn 20% av selskapets aktivitet er rettet mot andre enn eierkommunene. Eierkommunene har deltatt i interkommunal revisjonsordning siden 1945.

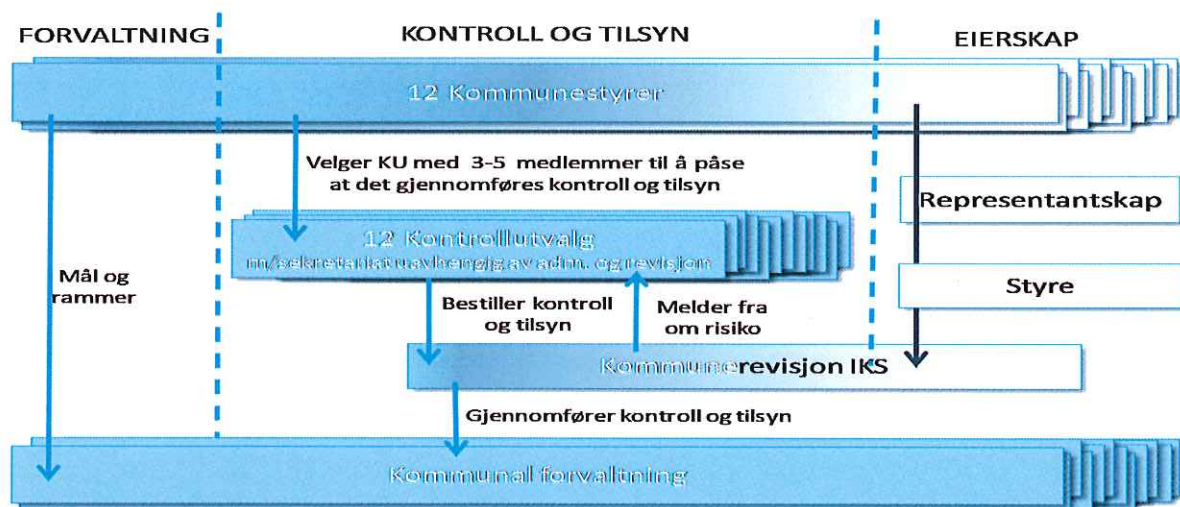
Kommunene er eiere av selskapet som del av kommunenes egenkontroll. Det gir kommunene fleksibilitet og effektiv utnyttelse av kontrollressursene til det beste for eierkommunene. I egenregi kan eierne regulere og påvirke størrelsen på ressursene, som de ønsker å bruke på kontroll- og tilsynsoppgaven i regionen, og har mulighet til å påvirke omfanget av og hvordan selskapet utøver sin oppgave til det beste for eierkommunenes egenkontroll. Samtidig må selskapet gis mulighet til å være en aktiv og kritisk revisjon til det beste for eierkommunene.

Selskapets ressurser skal prioriteres mot områder med vesentlige kritikkverdige forhold eller forbedringer. Den forebyggende effekten av en aktiv og kritisk revisjon i egen regi, vurderes å ha en vesentlig verdi.

Lovgiver har i kommuneloven § 79 presisert at ansettelse som revisor i kommunen eller i en interkommunal revisjonsordning ikke i seg selv medfører at revisor mangler nødvendig uavhengighet. Dette fordi ingen interne eller eksterne aktører risikerer å tape penger ved feil verdsettelse av kommunen, da kommunen ikke kan gå konkurs og ikke selges i markedet.

Figuren nedenfor viser kommunenes roller som både eiere og kunder i selskapet:

- Som aktive eiere er kommunestyrene engasjert i videreutvikling av selskapet gjennom de formelle eierorganene ved representantskap og styre.
- Som kunder samarbeider kommunestyrenes kontrollutvalg tett med revisjonen for å sikre effektivt kontroll- og tilsyn i kommunene.

Myndigheten til de ulike organer:

- Kommunestyret (eierne) vedtar selskapsavtalen, velger rep.skapsmedlem og kandidat til styret.
- Representantskapet fastsetter og utfører:
 - Eierstrategi, Styreinstruks, årsbudsjett, årsregnskap, årsberetning og øvrige oppgaver jf. forskrift om årsregnskap for IKS.
 - Selskapsavtalen §§ 5 og 6, herunder velger styre, styreleder, nestleder og ansetter daglig leder.
- Styret fastsetter og utfører:
 - Instruks for daglig leder
 - Godkjenner øvrige oppgaver jf. selskapsavtalen § 8, herunder påse at selskapet drives i tråd med selskapets formål, budsjett og fører tilsyn med daglig leders ledelse av virksomheten og representerer selskapet utad.
- Daglig leder forestår daglig ledelse jf. selskapsavtalen § 9. Herunder påse at pålegg og retningslinjer som gis av styret følges opp, og er sekretær for styret og representantskapet.

2 Visjon, verdigrunnlag og overordna mål

Selskapet skal være et viktig verktøy i kommunens egenkontroll. På vegne av kommunestyret og kontrollutvalget skal selskapet gis mulighet til å være et aktivt og kritisk tilsynsorgan som stiller de vanskelige spørsmålene som del av kommunenes egenkontroll. Selskapet skal varsle kontrollutvalgene, og eventuelt eierne direkte med kopi til kontrollutvalget, om kritikkverdige forhold eller vesentlige forbedringer.

For å sikre et godt fungerende tilsynsorgan krever det gjensidig respekt, ansvarlighet og forståelse mellom selskapet, rådmann og kommunestyret. Aller parter har ansvar for dette, og ved opplevd avvik skal selskapet rapportere dette til ordfører og kontrollutvalg.

Kommunerevisjon IKS skal være et anerkjent, faglig sterkt, aktivt og engasjert interkommunalt revisjonsselskap og attraktiv samarbeidspartner for eierkommunene

Kontrollutvalget (KU) er revisjonens oppdragsgiver, (jf. del 3)

- Revisjonen skal være utvalgets faglige rådgiver
- Revisjonen har ansvar for å varsle KU om risiko- og forbedringsområder

Revisjonen skal levere konkurransedyktige tjenester, med vekt på forbedringer og læring hos **kunden**, (jf. del 4)
Revisjonen skal vektlegge god kommunikasjon med kunden, og være tydelig i hvilke konklusjoner som trekkes i arbeidet

Ansatt skal besitte høy faglig kompetanse og kommunikasjonsferdigheter som samsvarer med klientenes behov og de standarder som gjelder i bransjen, (jf. del 5)

Økonomisk skal det ikke akkumuleres overskudd ut over nødvendig likviditetsbehov, (jf. del 6)
Budsjettmidlene skal prioriteres til de områder/kommuner der det til enhver tid anses å være høyest risiko/mest vesentlig forbedringspotensial

3 Revisjonens oppgaver, utførelse og samarbeid med kontrollutvalgene

Administrasjon og ledelse

- Daglig leder skal prioritere deltagelse i kontrollutvalgene, bidra aktivt med drøfting av nødvendig kontroll- og tilsynsarbeid og utøve en profesjonelt samarbeid med råd og veiledning.
- Selskapet skal informere kontrollutvalgene om forbedringsområder og kritikkverdige forhold i kommunene, selv om dette er saker som kan møte motstand i administrasjonen eller på politisk nivå. Påse at kontrollutvalget prioriterer og bestiller tilsynsoppgaver skriftlig.
- Selskapet skal bistå kontrollutvalgssekretariat på forespørsel.
- Selskapet kan utføre mindre undersøkelser etter dialog med skriftlig bestilling fra kontrollutvalgsleder, når dette anses påkrevet og ikke bør utsettes til saken er drøftet i kontrollutvalget. Kontrollutvalgsmedlemmer skal samtidig informeres, og saken behandles i neste møte.

- e) Selskapet uttaler seg som hovedregel bare om kritikkverdige forhold når saker behandles i kontrollutvalget og andre folkevalgte organ.
- f) Hvis selskapet vurderer at det er vesentlige mangler i en saksutredning til kommunestyret, kan dette meldes skriftlig til rådmann med kopi til kontrollutvalget når dette skjer minst en hel arbeidsdag før aktuell sak skal opp til behandling. Dette bør være helt ned mot en dag, da det i slike tilfeller kan være viktig at rådmann blir gjort oppmerksom på innspillet. Det er kort tid fra en sak i kommunestyret blir lagt ut offentlig til behandling, det kan gå noen dager før revisjonen blir kjent med problemstillingen, og er det et vesentlig forhold er det viktig at rådmann blir informert og kan vurdere innspillet før møtet.
- g) Kontroll- og tilsynsarbeidet skal gjennomføres med nytteeffekt for kommunen.
- h) Årsbudsjettet til revisjonen er i utgangspunktet den ressurs som er tilgjengelig for løpende kontroll- og tilsynsarbeid av eierkommunene.
- i) Styret skal løpende påse at kommunene i både Hallingdal og Valdres får og har nødvendig tilgang på de samme revisor ressursene, uavhengig av kontorsted. Herunder også at alle ansatte har et tilfredsstillende faglig og sosialt arbeidsmiljø på sin hovedarbeidsplass.
- j) Styret skal løpende vurdere risiko og konsekvenser for selskapet for at eiere melder seg ut.
- k) Møteprotokoller fra styret og representantskap skal skrives etter møtet og sendes ut til medlemmene for godkjenning, som har sju (7) dogn på å komme med tilbakemelding på justering før protokollen blir offentlig. Endelig godkjenning skjer først i neste møte.

Regnskapsrevisjon er et fast oppdrag. Selskapet skal løse denne oppgaven ved å fokusere særskilt på:

- a) Revisjonen skal planlegges slik at ressursene settes inn mot områder med høy risiko for vesentlige feil, slik at den ikke blir mer omfattende enn nødvendig.
- b) Vesentlige internkontrollpunkter knyttet til økonomi skal vurderes og rapporteres til kommunen.
- c) Å forebygge feil fremfor omfattende kontroller i ettertid, og påse at regelendringer i regnskapsforskrifter følges opp.
- d) Omfanget skal ikke være mer omfattende enn nødvendig.

Forvaltningsrevisjon og selskapskontroll utføres etter bestilling fra kontrollutvalget.

- a) Bestillingene skal alltid være skriftlige fra kontrollutvalget.
- b) Revisjonen vurderer selv ressurs situasjonen og egen kompetanse i forhold til bestillingen, og leier eventuelt inn ressurser.
- c) Revisjonen, som den profesjonelle part, har ansvar for å bruke disse ressursene på de av eierkommunene der sannsynligheten for vesentlige forbedringer eller risikoen for vesentlige kritikkverdige forhold til enhver tid vurderes å være høyest. Dette kan medføre at bestilte prosjekter med lav risiko må vente.
- d) Større prosjekter skal revisjonen påse at blir drøftet med rådmann og/eller ordfører før oppstart. Viktig å avklare om rådmann eller andre har iverksatt prosesser på samme område, og at prosjektet vurderes som hensiktsmessig.
- e) Selskapet skal bidra til at kommunikasjonen med rådmann er gjensidig god og konstruktiv i alle prosjekter, herunder gjensidig respekt for ulike roller. Ved opplevd avvik skal det rapporteres løpende til ordfører og kontrollutvalget.

4 Annen bistand til eiere (inkl. tilhørende virksomheter)

Eierkommunene med tilhørende virksomheter skal være basis for selskapets drift.

Selskapet skal være en ressurs for eierne ved bl.a. å:

- a) aktivt søke å gi eierne bistand i vesentlige problemstillinger i tidlig planleggingsfase, som kan bidra til å redusere eiernes ressursbruk og risiko for feilaktige beslutninger.
- b) svare på spørsmål og aktivt gi anbefalinger om forbedringspunkter eierne, som kan øke sikkerheten og kvaliteten på det som utarbeides.
- c) besvare forespørsler fra kommunen innen to dager, med angivelse av forventet responstid når dette er nødvendig.
- d) holde faglige innlegg på ulike fagområder i større og mindre grupper der selskapet har kompetanse.
- e) gjennomføre fagseminarer som bidrar til en positiv utvikling av kunders virksomhet

5 Ansatte/Organisasjon

Selskapet skal påse at ansatte besitter tilstrekkelig kompetanse i samsvarer med klientenes behov, bransjenormer og lovkrav innen kommunal revisjon. Selskapet skal ha kultur for kompetanseutvikling, herunder deling av kunnskap og ferdigheter internt og til klientene. Etterutdanningskravene fra bl.a. Norges kommunerevisorforbund på hhv 63 timer og 105 timer på hhv medarbeidere og oppdragsansvarlig, samt krav som autorisert regnskapsfører og registrert revisor.

Ved nyansettelser skal kompetanse og personlige egenskaper til stillingen prioriteres.

Ansatte skal ved behov jobbe med alle kundene i selskapet.

Et godt faglig miljø for ansatte skal prioriteres.

Selskapsavtalen fastsetter at det skal være ett kontor i hhv Valdres og Hallingdal. Endring av dette krever endring av selskapsavtalen godkjent av kommunestyrene.

6 Profilering, mediehåndtering og offentlighet

Selskapet skal være en anerkjent og etterspurt revisjonsenhet, ved at enheten er engasjert både i våre eierkommuner og på nasjonalt nivå ved at styret bl.a. kan motivere og regulerer omfanget på:

- a) avgi høringsuttalelser ol. i relevante saker,
- b) ansatte skal kunne ha oppdrag som tillitsvalgt i Norges Kommunerevisorforbund (NKRF) eller andre faglige organisasjoner knyttet til kommunal revisjon.
- c) ansatte eller selskapet engasjeres som forelesere på nasjonalt nivå.

Daglig leder skal ha jevnlig kontakt med kontrollutvalg, rådmenn og kommunestyre.

Selskapets hjemmesider www.kommunerevisjoniks.no skal:

- a) holdes à jour,
- b) inneholde informasjon både om revisjonen og kontrollutvalgene til eierkommunene.
- c) Revisjonens rapporter og brev er oppført i postjournal på selskapets hjemmesider, men er ikke direkte tilgjengelige på nett. Inngående og utgående brev legges inn i postlisten senest mandag påfølgende uke. Dersom noen ønsker å se dokumentene må vedkommende henvende seg til selskapet for å få dokumentet oversendt. Rapporter legges ut på hjemmesiden når de er ferdig behandlet i kommunestyret. Redusert meroffentlighet er innført etter krav fra eierkommunene.

Revisjonen uttaler seg ikke til media om brev, rapporter eller andre forhold som revisjonen arbeider med, som vedrører en eller flere kommuner, men henviser til kontrollutvalgsleder, ordfører eller rådmann, med mindre noe annet er avtalt. Det er styreleder og revisjonssjefen som uttaler seg til media på vegne av Kommunerevisjon IKS, jf. presiseringer i selskapsavtalen.

Offentleglova gjelder for revisjonen, men revisjonen har taushetsplikt etter forvaltningslovens §§ 13 til 13e, jf. kommuneloven § 78, dvs. lovbestemt taushetsplikt om bl.a. noens personlige forhold og drifts- og forretningsforhold som kan være av konkurransemessig betydning.

Selskapet er omfattet av offentleglova, som medfører at korrespondanse til og fra selskapet skal følge samme regler for offentlighet som i eierkommunene.

Offentleglova krever at dokumenter som revisjonen har sendt ut, og som ikke er lovbestemt unntatt offentlig, plikter revisjonen å sende ut på forespørsel. Daglig leder skal samtidig informere k-utv leder og ordfører i kommunen om innsynskrav i rapporter.

7 Økonomi

Selskapet har ikke erverv som formål og skal levere tjenester til konkurransedyktige priser og kvalitet.

Det skal ikke akkumuleres overskudd ut over nødvendig likviditetsbehov.

Selskapets utgifter fordeles på kundene og eierne ved fakturering etter faktisk medgått tid, til en timepris fastsatt i årsbudsjettet, herunder bl.a. at:

- Reisetid til kunder, intern administrativ tid, normalt tidsbruk med revisjonsstyret og representantskap, kurstimer, egenstudie mv. faktureres ikke, men inngår i timeprisen.
- Felles tid på kommunene, f.eks. forvaltningsrevisjonsprosjekt, fordeles på kommunene 50% etter innbyggertall og 50% etter antall kommuner (normalt 1/6).

Kommunene faktureres tre ganger pr. år. Andre kunder faktureres etter at revisjonsberetning er avlagt og for løpende revisjon 2.halvår.

Dokumentet klargjort for høring hos eierkommunene.

Fagernes 02.05.2018

Finn Hesselberg
Styreleder

Vedtatt i representantskapet i Kommunerevisjon IKS _____